

ارزیابی تناسب اراضی محصولات مهم زراعی منطقه گرگان

سیدعلیرضا موحدی نائینی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم کشاورزی گرگان

هدف از این مطالعه تعیین تناسب اراضی دشتی در شمال گرگان برای کشت گندم ، پنبه و ذرت آبی و کشت گندم و پنبه دیم بود. خاکهای منطقه سه وسعت ۱۸۰۰۰ هکتار، از نظر فیزیوگرافی روی دشت های دامنه ای ، دشت های رسوبی و اراضی پست قرار دارد. شرایط آب و هوایی ، خاک و اشکال اراضی مبنای ارزیابی این محصولات بود. از اطلاعات ایستگاههای هواشناسی گرگان واق قلا استفاده و منطقه به دو بخش آب و هوایی تقسیم گردید. وضعیت اشکال اراضی و خاکها از لحاظ خصوصیات مورفولوژیکی و تجزیه های فیزیکی و شیمیایی برآورد گردید. تجربیات زارعین منطقه مبنای مهمی برای تفسیر خصوصیات این اراضی بود و خاکهای آن بر مبنای روش USDA طبقه بندی شد. مهمترین عوامل محدود کننده اراضی ، شوری و قلیائیت و وضعیت آب زیرزمینی میباشد. بعضی از خاکهای محل فاقد محدودیت و بعضی دارای یک یا دو محدودیت هستند. آب قابل استفاده برای دیمکاری از طریق آبهای کم عمق زیرزمینی ، سیلاب و بارندگی تامین می گردد. کلاسهای آب و هوایی تناسب اراضی برای دیمکاری از روش محاسبه درصد کاهش عملکرد در شرایط مختلف رطوبتی برآورد نقشه تناسب اراضی برای کشت گندم ، پنبه و ذرت و در شرایط دیم و آبی تهیه شد. در نقشه موجود آبیاری سطحی گندم ، پنبه و ذرت به ترتیب ۴۶ ، ۳۱ ، ۷ درصد منطقه مناسب تراز کشت دیم این محصولات است . در مسابقی اراضی یساتفاوتی بین کشت دیم و آبی وجود ندارد و یک کشت دیم این محصولات مناسب تراز کشت آبی آنهاست .